

Natuurpunt Waasland

Natuurpunt Waasland vzw beschermt natuur in Antwerpen Linkeroever, Zwijndrecht, Beveren, Hamme, Kruibeke, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, St-Niklaas, Stekene, Temse en Waasmunster.

PERSBERICHT:

Ook hoge PFOS gehalten in bloed medewerkers Natuurpunt, Blokkersdijk te Antwerpen Linkeroever/Zwijndrecht

datum: 29/09/2021

contact: Jef Van de Wiele | jef.vandewiele@skynet.be | 0476 42 83 32

Natuurpunt Waasland maakt zich al lang zorgen over de PFOS-vervuiling rond het bedrijf 3M in Zwijndrecht. Bijna 20 jaar geleden bracht de natuurvereniging als beheerder van het natuurreservaat Blokkersdijk het probleem aan bij de toenmalige politieke verantwoordelijken. Sindsdien legde de vereniging het meermaals tevergeefs op diverse overlegtafels.

Zes medewerkers van Natuurpunt Waasland deden jarenlang beheerwerken in Blokkersdijk, een Europees beschermd natuurgebied vlak naast de 3M-fabriek. Natuurpunt heeft nu het bloed van de medewerkers laten onderzoeken via prof. J. de Boer van de Vrije Universiteit Amsterdam. Ondanks het beperkt aantal stalen, zijn de resultaten toch opmerkelijk. Blijkbaar zorgen in de eerste plaats de afstand van de woonplaats tot de 3M-fabriek en de eetgewoonten voor verhoogde waarden en niet het aantal jaren blootstelling in Blokkersdijk.

Meer dan 40 jaar vrijwilligerswerk in zwaar vervuild natuurgebied

De vrijwilligers van Natuurpunt die het natuurgebied Blokkersdijk beheren, zijn op z'n minst volhouders. Willy en René werken er al 40 jaar. Willy komt er 5 dagen per week. René maandelijks. Gunter, Urbain en Jef werken er slechts zeer sporadisch. De jonge conservator Deborah is er 2 jaar professioneel actief, minstens 2-3 keer per week.

Omdat de medewerkers zeer regelmatig met de grond in aanraking komen was één van de onderzoeksvragen of contact tussen grond en huid een verhoging van de PFAS-gehalten zou kunnen veroorzaken en of ze PFAS daar konden inademen. Verontrust door de verhoogde bloedwaarden voor PFAS bij de omwonenden in Zwijndrecht, vroeg Natuurpunt Waasland om opgenomen te worden in de studie van het VITO. Die includeerde hen niet omdat "dit onzuiverheden in het lopende onderzoek zou veroorzaken". Daarop besloot Natuurpunt om zijn medewerkers zelf te laten testen.

Testresultaten

Vorige week liepen de resultaten binnen en konden de medewerkers ze via een digitale sessie bespreken met prof. de Boer. Prof. de Boer analyseert: *“De gehalten variëren van 3 tot 68 microgram/liter voor de vier EFSA PFAS-stoffen (waarvan PFOS er een van is), waarvoor de veilige grenswaarde op 6.9 microgram/liter is gesteld. Hoewel het een beperkt aantal monsters betreft, komt de relatie met lozingen door 3M duidelijk naar voren. PFOS is in alle stalen duidelijk het hoogst (2-55 microgram/liter).*

Uit de resultaten blijkt echter vooral dat degenen die dicht bij 3M wonen (net iets verder dan 3 km) hoger belast zijn dan degenen die verder weg wonen. Eén persoon die wel verder weg woont, op 16 km van 3M, maar al ruim 40 jaar dagelijks in Blokkersdijk werkt, heeft ook een verhoogd PFAS-gehalte (19.5 microgram/liter of 2,5 keer de norm). *“PFAS-gehalten in bloed die de norm ruim overschrijden kunnen mogelijk leiden tot een verzwakking van het immuunsysteem. Om verdere toename van PFAS-gehalten in bloed van omwonenden van het 3M-gebied te voorkomen zou nu eerst heel duidelijk in kaart moeten worden gebracht hoeveel 3M nu nog loost naar de lucht”,* raadt prof. De Boer aan.

Niettegenstaande de aanwezigheid op Blokkersdijk bij de meeste medewerkers niet de hoofdoorzaak is van contaminatie met PFOS zijn ze wel gealarmeerd. Zij nemen al geruime tijd preventieve maatregelen om zich te beschermen maar op wat ze al dan niet inademen in het natuurgebied hebben ze geen vat.

Geen eieren meer rapen met de kleinkinderen

De resultaten komen voor Jef Van De Wiele (voorzitter Natuurpunt Waasland) aan als een slag in het gezicht. Hij woont in Melsele, op iets meer dan 3 km van 3M en tegen de overheersende windrichting t.o.v. het bedrijf in en heeft toch de hoogste waarde aan PFOS (55 microgram/liter of achtmaal de norm) en PFAS (68 microgram/liter of tienmaal de norm) in het bloed. *“Ik bezoek Blokkersdijk slechts zeer sporadisch. Mijn gezin heeft wel 20 jaar lang groenten gegeten uit eigen tuin en 40 jaar lang eieren geconsumeerd van onze eigen kippen. Eieren blijken bijzonder veel PFAS te bevatten. Tot voor kort ging ik met de kleinkinderen eitjes rapen in het kippenhok. Dat is nu voorgoed gedaan. Ik huiver bij de gedachte dat ik zonder het te weten misschien de gezondheid van mijn kinderen en kleinkinderen in gevaar heb gebracht. Dat de vervuiling ondertussen al jaren bekend was, maar de overheid ons niet heeft gewaarschud en niet daadwerkelijk optrad, smaakt echt wrang. Ik vrees dat ik in Beveren geen uitzondering ben”,* getuigt Jef.

Natuurpunt Waasland vzw ijvert voor het behoud van de natuurgebieden op Antwerpen-Linkeroever, Beveren, Hamme, Kruikeke, Lokeren, St-Gillis-Waas, St-Niklaas, Stekene, Temse, Waasmunster en Zwijndrecht. Met de steun van ruim 5200 leden beschermen we honderden hectaren natuur. Als jij dat ook wil, stort dan 30 euro lidmaatschap op ledenrekening BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt. Natuur.Link ons vierkleurentijdschrift, zit dan binnenkort in je brievenbus. Bezoek ons Natuurpunthuis Waasland, Grote Baan 197 te 9120 Melsele www.natuurpuntwaasland.be